

Surseme.

No Jelgawas. Kā wiru nedēl balts sunis Jelgawneekus istrauzeja, tā Jurgu deenā atkal balts bullis scheijenes tirdseneekus isbeedeja. Tagainais bija, meeueekeem wedot, strikus un lehdes farauistijis, ar ko bija pee rateem pеfeets, un tā nu, walā til-dams, esahzis pret saweem dihditajeem atreebtees. Weenam ari no flaktereem dabujis ar ragu kert, bet tikai aīs drehbehm, kurās tā faplehfs, ka tik kanłaras ween atlifschahs. Par laimi, ka nikno ragaini dabuja Afzises eelā kahdā fehtā eeslodsiht, kur tad ar strikeem to sapinkeja un atkal pee rateem pеfchja, ka tas wairs nespehja tikt walā. Tozigi bija redseht, kad leelais Schihdu bars, kas aīs sin-lahribas arweenu ahtri sawahlahs, gar fehtas wahrteem slahweja un us katru fauzeenu: "Bullis nahk!" isschlikha katru reis us wisahm pusehm. Beidsot, kad nu tagainis bija sawangots, un to weda program, Schihdini leelā pulsā, bullim aplahrt lehkadami, to pawadija lihds pat Jelgawas wahrteem.

Tilts pahri Drifses upi nu gataws, un lauzineekem atkal eespehjams, pilfehtä eebrault.

Kurjemes riterſchaftes komiteja iſſludina, ta 10. Maijā aprinka ſapulze ſanahſchot kopā, lai eezeltu jaunu Dobeles aprinka-teeſneſi. Lihdsſchinigais Dobeles aprinka-teeſneſis, Greeses barons von Biſtrama kgs, atkahpjahs no ſawa amata.

Kursemes gubernators 8. Aprilī issaidis zirkularu, kurā atgahdina wifahm wirspils-, pils- un aprinka-teefahm, vilfehtu magistratēm un polizejas eestahdehm, kā darischanas Kursemes pagasta teesās un pagasta waldēs, kā ari wirku farakstischanahs ar usraugu teefahm weenigi isdaramas weetigā tautas, t. i. Latveeschu walodā, pēhž 1817. un 1866. gada semneeku likumeem. Bet zaur Wissaugstako pawehli no 14. Septembera 1885. g. wifahm eestahdehm un amata wihireem ar waldibās eestahdehm Baltijas gubernās ja farakstahs Kreewu walodā, ne-isnemot ari pagasta eestahdes, pēe kam weetigeem gubernatoreem dota teesiba, schīhm pēdejahm us ihſu laiku fawus rakstus attkaut eesuhtiht Latveeschu walodā. Tā kā augšminetahs eestahdes tomehr ar pagasta eestahdehm pa weetahm arweenu wehl farakstahs Wahzu walodā, tad gubernatora lūngs minetā zirkularā nu usdod, ar pagasta eestahdehm turpmāk farakstitees waj nu Kreewu walodā, waj Latveeschu walodā. — bet nelahdā sīnā winahm nepeesuhtiht, nedē ari no winahm peenamēt rakstus Wahzu walodā.

No Meesites. (Gefuhtichts). Nahdahs, ka pee scheijenes Rahts-kroga ir ihsts laufchanahs plazis preefsch tahdeem smalkeem kundsineem, kas grib sawas fakarfschahs asinis diwkauja notezinaht. Ta scho pawafar jau pa otram lahgam teitan schahdi veedishwojumi tika peeredseti. Pirmà diwkauja notika Merza fahlumà, kura palika bes asins isleefchanaß. Kundsineem peetika tik ar schahweeni trofsni un bisahku duhmeem. Bet tagad, 21. Aprili, no ziteem diweem notika breesmigaks flats, kuru ari dauds zela brauzeju dabuja redseht. Krodsneeks eefahlumà gan stahjees diwkaujneekeem preefschà, bet schee to atraidijuschi ar beedinaschanu. Schauschanahs notikusi 3 reisas. Pirmee schahweeni vahrgahjuschi bes breesmahm, otrajòs weens no diwkaujneekeem tizis weegli eewainots, un trescho reis — eewainotais palizis gulot. Krodsneeks no Zelgawas polizejas, schihs diwkaujas deht, faults pee atbildibas, tamdeht ka neaiskawejis smalkos fungus no asins isleefchanaß, un nesteidsees to weetigai polizejai pawehstift; bet tas attaisnojees zaur peerahdiju-meem, ka winam tik drihsà laikà tas ne buht nebijis eespehjams. — Krituschais nebija wis us weetas pagalam, bet tika nowests us Zelgawas diakonisu namu, kur, ka pehdigi padfird, tas esot miris. Otrs diwkaujneeks palizis bes bruhzehm. — n.s.

Redakcijas pēsīshmejums: Echo rakstu, kas uš to pāschu notikumu ūhmejahs, ko jau ari „Baltijas Wehrstifts“ finojis, tamdebs usnēhmahm, lai tos mīsejumus, kas tur atronahs, labaki waretum pahr-labot; jo tā, kā muhsu ūrātajās Echo notikumu aprakstā, kas visā Jel-gawā teek tizehts, — un vahr to ari ne buht newar brihnitees. — Kā mums no uztizamas puses teek stahstihts, leeta stahw tā: Pirmā no ūrātaja minetahm diwkaujahm pateest Merza ūhkumā notikusi, un diwkaujnekeem ari par to teesās preekschā ja-atbild; turpretim otra diw-

fehtu pee augstakas teefas preeskī issklaufschinafschanas. Bet wiſas pratinafschanas bija weltas; abi prata singri nolegtees un isliktees par newainigeem. Un tad ari beidsot wixi paswehreja, — tad abi tika atlaiſti us mahjahm par newainigeem.

Bet leelskungs bija pahrlēzinahts zitadi. Kad Antons, pehz atnahlfchanas no aprinča pilfehtas, gahja pee leelskunga, luhgdamš, lauwinu norakſtot par Sila-Lihtſchu faimneku, tad leelskungs winamdsedri atteiza: „Tahdam, kas nepareiſt swehrē, kas muhſchigus lahſtu un fodu tih ſcham uſkraujahs, kas nokauj ſawu brahlī, — tahdam es nedodu ruhmes ſawā walſti ne tai beidsamajā faktinā, ne weh Sila-Lihtſchōs. Jums abeem ar melderi Galgenu ja-atslahj ſchai paſchā nedelā mana walſis us muhſchu!“ — To fazijis leelskungs iſtuhma Antonu lebnam pa durwibm, par ſibmi, ka faruna beiata.

Dauds gadu ir pagabjuſchi * no winas breeſmu naſts. Wezais
Lejups un Lejupischa ſen gulk ſem ſakam welenahm, dehlam lihdsās
un lihla wezite, ko tagad redsam tekojam pa Sila-Lihtſchu pagalmu
ir pazeitigā Lihſite, kura ari wehlahs, drihs peeweenotees ſawam Jēh
ſakam kas breeſſch vahris qadeem tika quldiņahts dſestrā ſapā.

Kabam, kas preefch bahris gadeem ita quloinahis oejstra tapa.
Pahr melderi Galgenu netika nekas wairs dseidehts. Kurp ta
aisgahjis, un kas ar winu un wina feewu notizis, — neweens ta ne
mahl ne fchodeen pastahsiht. Tikai pahr Antonu daudsina, ka wians
usnemmis Leischobs kahdu brandwihna dedsinataru. Rabda rihä wians
redsejis pa logu willu ffreijam taisni us wina mahjahn. Birwi pa
nehmis, wiansh isgahjis tam preti, — bet wilks wiram usslupis un
to neschehligi salodis. Behz mas deenahm Antons breesmigu galu
nehmis. — Wilks hijis trafs.

Vadomi pret traka funa kodumu.

"Mit. Itga", eevehrodama, ka pehdejās deenās tē Jelgawā trač funis ūkodijis pahri behrus, paſneids derigus padomus, kā ūlwekam ja-isturahs, ja winsch grib isglahbtees no trakuma slimibas, tad zelaha zaur trača fura ūdumu. Schos padomus ari scheit eevehrojam. — Gan nu laudis apleezina, ka pehž ūduma 9 deenas aistelot, pirmā bresmigā slimiba eestahjotees, un ja ne tā, tad tas noteelot pehž nedekahm, mehnescuem, gadeem, — ja, pat pehž 9 reis 9 gadeem; bet paldeewā Deewam, tā tas naw wis. Nelaimē zaur trača fura ūdumu nemas naw tik leela, kā to isdaudšina, — waihaga tikai bruhži drībsumā veenahzigi aplopt. Sinams, ūkobitee funi un ūki nu gan drihsak ūchabdai ūnai slimibai padoti; bet zitadi tas ar ūlwekeem. Ja tik drihs, ūk ween eespehjams, bruhži ismasgā, no-ehdina un ta leek ūhds 6 nedekahm ūchublaht, tad nepanahls nemas ūlktus augļus. Kur slimiba iau ir neeliniū tur tā varahdahs, ūllab vee lopa, kā ūl-

kauja bijusi tikai sawads, ehrmotš joks! Ar to noluuhku, laudis panerrot, laahdi paahgalwigi, jauni fungi norunajuschi, par joleem Jelga wäg tuwumä diwkaujas israhdi uswest. Pistoles tikai ar pulweri, belodehm, bijusches lahdetas, un tamdehl ari neweens no schahwejeem naw ne buht eewainots, bet, tikai par joleem ween, weens no dehwe teem duelanteem nokritis gar semi, un par joleem to, ka nahwigi eewai notu, wina beedri noweduschi us Jelgawu (ne wis us diakonisu namu bet us sawahm mahjahm). Drifts ari polizeja bijusi flacht, un tad ti kai heidsot israhdicees, ka dehwetais mironis spirtgs un wesels, un ka wifa diwkauja bijusi kumedinji ween. — Bet waj tahda lauschu un teevas isnerooschana, tahda israhde, kura ziteem ziltweleem, kas diwkaujiturra par grehka darbu, ir par leelu peedausischana, isgliftoteem fungineen peeklahjahs, — to farts prahtha zilwels pats war spreest.

No Wez-Platones. „Latv. Avischū“ 9. nummurrā biju zeen lasitajeem ūnūjis pahr ūheijenes pagasta ūkrihwera Ullena ūga pēpe

ſche nahwes gadijumu, un taħlač, ta paſha laikrafsta 13. nummura
taħħds „Platoneels“ manam finojumam pahmet, ka zaur to nelaikis
warot it weegli nahkt neflawā. Sinojumit us eweħrigako zaurla
fot, jebkura m weenumeħr islobifees tikai taħda taisniba, ka zaur wiċċi
zeenijamam nelaikim newar iżzeltees, un ari naw iszehlu fees nekahda
neflawa; jo finojums nemas un nekkur negreesch lastaju domas u
jebkħadu greħzigu nahwes notikumu, un ari ar labako un flaidra
fids apsinu waru fazzih, ka man tas nekkad naw nahzis prahħa.
Deħt schihs paſħas leetas eſmu ari aprunajees ar taħħdu no nelaik
noſkum u ſħajjem peederigeem, un ari wiċċi manā finojumā neſinah
atraduſchi nekahdas neflawas fazelxhanas meerā duſoſħam ne
laikim. Nelaikis bijis minetajā deenā jau pulksten 70s wa karā mah
jās. Naw wis taisniba, ka ahristi eſot leezinajuschi. Allena kga gai
tas beigħxhanos notikuſhu zaur fids fchlaču; pehz aprinka ahristi
kga isteikuma peepeſħais nahwes notikuma zehlonis bijis „dubulta
plauschu treeka“. Platoneeka kgs, palafatees tikai ween manā pir

majā siinojumā, un warefeet pateefcham pilnam pahrleezinatees ar no tahdas taisnibas, ka tajā naw wis minehts, it kā Allena kgs buhtu bijis jau pilnus 25 gadus kop-pagasteem par teefas fkrīhweri — Tagad, zīk no ustizamas puses man finams, waru sinot, ka nelai kis kalpojis sawā pehdejā amata weetā 22 gadus. — Nemas nebuhti turejis par waijadfigu, zeen. meerā dufochā wahrdū atkahrtot laik rakstōs, — bet kād minetais Platoneeka kgs mani zaur sawu raksteenu eefahlot minetā nummurrā it kā aizinaht isaizingajis, tad zeru ka laipnahs lasitajas un zeen. lasitaji šo manu gala wahrdū schin leetā ne-uſnaems ar kaunu prahtu. Quot capita, tot sensus. W.

Redakzijas peesih meju m: Šo leetu tagad eeslatam pa-

No Lipsta. Beidsamajās deenās te atkal sahdsibas issdaritas
Tā nakti us 28. Merzu scheijenes pagasta Baufku faimneekam sirg
issagi no stalla. Iswesti bijuschi wiž; bet kā rāhdahs, tad tee zil
israhwuschees sageleem, un tee tikai ar weenu aislaiduschees lapās
Skahde prahwa schai gruhtā pawasarā, un kur pulka darba semkop
jeem laukbs no rudens aisrahjees. Uri ziteem, kā dsird, tad pa
sagki mehginajuſchi stakkus apzeemot, — bet naw isdeweess, jo tikū
ſchi allasch isbeedeti. A.

Sakahsmuischhas Tilenu krodsineekam, H. Rosenberga kgam Leelahs peektdeenas naakti bruhs sirgs issagts ar wisu aissuhgu un rateem. — Pateefscham gruhts liktenis schai pawaforas laikä semkospim, kad wina labo palihgu un darba spehzigalo strahdataju naakti putni aistrifcho projam. Ak. kaut ieje atnahktu tas laiks, kur tajdus naakts staigukus bahrgaki soditu; tad buhtu no wineem wairdrofshibas.

No Dobeles puses. Lopu baribas truhkums un tik wehl
pawafara loti skumdina un apbehdinga lopu kopejus. Laimigs ta
lopinsch, kas spruka wehl kuhla us pasala zina. — Wehl fliktat
scheijeneescheem eet naudas finā. Daudsi naw spēhjuſchi nomaksah
rudens arentes, — kur tad nu wehl pahtika un gahjeju algas, amar
necku novelnijumi un ziti maksajumi? — Uhtrupes tamdeht bee
dina daschu labu, kam tahds parahds eewilzees. Naudas truhkum
ir leels, ka daschs labs nesina schai pawafarā ko eefahkt, un tamdeht
to robu tik leelu ne-isgraust, ir saderejuſchi masak-gahjeju. Jurg
deenā tā tad dauds gahjeju nesina, turp greestees un sā nahkamib

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 32, No. 1, January 2007
DOI 10.1215/03616878-32-1 © 2007 by The University of Chicago

Druvas un drusfas.

April! April!

X. mahju faimneezei, Bauskas apgabalā, negahja lahga ar li
peem; ihpaschi zuhkas tai ūrga un nihka. Nahda feewina tai eeteiza
la Purvinu Jurjis esot leels paregis, un wehl jo leelaks labdari
Gaimneesei aissuhtija pehz Jurtscha, — bet paslepen, faimneefam ne
esot mahjās. Labdariš, atmahjis, pehz aplausinachanahim isskaidroj
ka rentneeka feewa, — mahjas bija zitam lahdam isrentetas, — es
ne ween zuhkas, bet ari wifas kuhtis apbuhrusi. Schis gan buhfsch
to leetu atlabol, un daritajas paschias lopeem to nelaimi uslaiſt; b
lai ari turpmak wareku no faimneezes ko islupt, wifsch tai peelod
naja, tai pehz rentneeku ishefchanaš wina neweena weeniga kustona ne
leekot rentneeku bruhketas kuhtis, pirms schis no ehkas nebuhschot wif
nelabumu isdfinis, — jo zitadi lopi buhfschot weenumehr nihkt. Merz
mehneshä heigas rentneeks istukschoja weenu kuhti, jo pascheem faim
neeleem, kas bija wairak lopu eegahdajuschi, waisadseja nepeegeescham
schis ruhmes. Gaimneeks pawehleja, fawus lopus schini kuhti elaiſ
— bet faimneeeze, parega wahedu atgahdajusees, bija leelaks bailē
un newaredama to wairs dreihsumā bes faimneeka finas atwehstih

zauri speestees. Ja dabon ari darbu, — bet kad dabuhs algu? —
No ledus un leelä uhdens fapostitais Doboles uhdens fudmalu dam-
bis ir atkal notei no Kreewu podretschika pasteigts, ka war fahk-
malt. Turpmak us wafaru taps pamatigi jauns dambis buhwehts
tamdeht ka lihds schim laikam wehl naw gruntigi nolemts, kahdi-
taisih, waj no akmenem ween, waj no kota. D.

No Leel-Behrses. Pawasara ar sawahm bagatahm dahwa nahm, un sawâ allaschigâ jaukâ, salâ mundeerâ tehrpuſees, muh mihligi preezina. Lai gan pahrzeestâ, garâ seema ar sawu stingre faltumu draudeja seemas fehjai, tomehr, gods Deewam, kâ tagad re dsams, wiss mostahs un salo. — Kartufeli bedrës dascham gahjuschi postâ; ar lopu ehdamo daschs labs fehrojahs, ka nahks par ihſu, un truhkums stahſees wina weetâ. Pawas salas un sahle pakuplina juſees; eeleijsâs purni stahw seedeschana. Seemas fehja un abholinch labi pahrseemojuſchi. Preeks wiſu to dabas lolojumu usluh koſot! — Semkopju darba laiks ar tihrumu apſtrahdaschanu ja fahzees. Wina leelakâ wehlefchanahs pee tam ir, kad tikai pawasa ras nałts-falnas pahrał ilgi nepastahwetu, zaur ko ruden' labiba eenahlfchanahs pahrał wehlu paleek, — jo weena pawasaraſ deene ir tak wairak deenahm rudenî lihdsiga. — Slimibas muhſu pagasta prafahs deewsgan upuru. Ta 3. Aprili ſchi pagasta Zentschu mah jâs diwi pee-augufchi zilweli 6 ſtundu laikâ weens pehz otre ar lai zigu nahwi no ſchihs faules fchlihrahs. Abus nelaikus guldinaj Leel-Behrſes kapðs. — Uri Leel-Behrſes pagasta kapfehtai buhweh ſcho pawasfar' jaunu ſegeku pulkſtena namu. Amatnecks preefsd tam jau no pagasta falihgts. Materialu un leeginekus dos pagasts ari zeen. dſimtlungs buhſhot zitu materialu no sawas puſes labprah tigi dot. Ilgoſchanahs pehz glihtaka pulkſtena nama bija jau warak gadu.

No Leel-Gezawas apgabala. Bahrlaistā seema, kura nupā
mums greesufi muguru, bija wifsem par zeetu un bahrgu pasifstama
Sinams, ka tahdas seemas atnefs lihdsās daschedus nepatihkamu
atgadijumus. Tā pee mums parahdijahs pa retam traki funi. Leel-
Gezawas U. mahjās tīla weena atraitne no tahda funa fakodita
Dalkera palihdsiba tapa jo drihs mekleta, un zaur ruhpigu lopshchan
ir laimejees atraitni lihds schim winas behrnineem ustureht. Leel-
Deewā dod, ka seewina paliktu arweenu pee wefeliba! — Bet no
waru atstaht nepeeminejis, ka brefmu brihdī diwi wihrēschī, ka
redsejuschī funi seewinai usbruhlam, naw gahjuschī glahbt, kaut ga
faimneeze pati los us tam paslubinajusi. Waj tahdeem ir tuwak
mihlestiba sirdi? Saimneeks pats gan dewees palihgā, — bet funi
wehl usritis mahju funim, to fakodijis un tad aissfkrehjis. — D
refchanas deena eekrita, ka jau allashin, gawenu laikā, un pee krog
gus un krogā, kaut gan pagasta walde faudis bija sinojusi pee pe
gasta mahjas. Nesinu, waj fluktais gads, waj zeriba us labu gad
bija kautinus it kreetni eereibinajusi. — redseja dauds tahdu, ka
bija stipri peekufuschi. Gavenu laikā, un pee krogus jau zitadi n
war buht. Gada algas bija pa leelsakai dākai tahs pasphas, kas pe
aghiuschi gadā — vec reteem ori mosakas. Mai nehuhti eesve

gahsužha gabu, — pee reeem arī mājatas. Wāj nebuhū eespe
jams, dereſchanu zitā laikā un weetā notureht? Domaju, ka pagas
walde to eespehtu, ja ween gribetu. — Ar ahtri eestahjuſchos filtai
gaiſu un leetu — ſeema, ſneegs un ledus ſteidsahs tik drihs pr
jam, ka peedſihwojahm tik leelu uhdeni, ka ſen nebija redſehts, — p
wezi wihti ne-atminahs tahdu pluhdu; tik, tik, ar leelahm puhlehn
bija eespehjams, tiltus glahbt. — Seemai ſchkirotees, loti nepati
kams weefis eeradahs muhſu apkahrtne, proti karfona drudſis. —
Leel-Gezawas ſkolā eesirga wiſu pirms weens no palihga ſkolotajeen
un pehz tam dauds no ſkoleneem, ta ka us aprinka daktera funga p
wehli bija ſkola preekſch laika jaſlehdſ. Schi flimiba gan naw pr
ſijust dauds upuru, — bet wahjneeli nahk loti pamasaam pee ſpehks
— No sageleem mums tagad lahdū laizinu ir yameers, — tikai ſ
faimneeka ſudmalas tika uſlaufas un milti un zitas leetas iſſagtae
bet sageleem ir us pehdahm, un warbuht ka laimeſees winus fawa
dſinah. — Muhſu laiminu Br. pagasta J. kapōs jaunpeedſim
behrninfch atrasts, ſmilis eekſahs. Behrininu iſrafa un ar mahz

nehmahs schim wisu notikumu isteikt. Schis, brihtinu apdomajee
faimneezei par leelu brihnumu un preelu, fazija: „Nu labi; ja Ju-
zis pateest tahds paregis un labdaris, tad ataizini to riht“ (1. April)
— es gribu wina mahkslu isproweht.“ Turklaht winsch peekodina
tiklab faimneezi, fa ari ziteem mahjeneekeem, minetä kuhti wairs n
ee-eet. Pret wakaru labdaris bija slakt, un faimneeze to siahdiya fain
neekam preefschä. Schis isturejahs pret labdari deewsgan laipni, —
bet tam apaksch tschetrabm azihm teiza: ja eepreelfch parahdisch
tulfscho kuhti, tad winam tizeschot un kreetni aismakfaschot. Ka-
nama tehws ar nodomu atkahpahs, tad paregis sinaja no faimneeze
ismanigi isdbinah, kura kuhts no rentneekeem istulfschota. Nu wi-
trihs: faimneeze, paregis un faimneeks, gahja us laidaru. Turp n
nahkufscheem, muhsu Jurjis smihnedams rahdiya us riktingajahm kuht
durwihm un fazija: „Ta Juhsu laime, ka ne-eheet tanü nefahda n
faween kustoreem eelikuschi; zitadi tas jau buhtu tapis par maitu.
— „Kas fin, waj tas ta buhtu,“ faimneeks peebilda. — „Us ta-
dodu fawu goda wahrdu“, paregis atteiza. — Saimneeks nu, kluj-
tinam tulfschahs kuhts durwihm attaisjis, eestuhma labdari kuhti, u
pats palika ahra puße. Bet kas par breefmahm labdarim! Diwi leel
neganti suni, kurus faimneeks paslepen bija peefehjis eelschpus kuht
durwihm, klupa Jurzim wirsfü; schis til-ko wehl isglahbahs kuhts d
binda. — Saimneeks issfaugahs: „April! April!“ — un tad fmeed
mees fazija: „Gaidet nu, kamehr schee diwi kustori pehz Juhsu y
scha spreeschanas nonihls.“ — Paregin zita neka ne-atlika, fa luh-
tees, lai scho atswabina no funeem, — bet ko faimneeks tik tad d
rija, kad winsch atsina fawu blehdibu un apfolijahs, neweena zilwe
wairs nemahnicht.

Ustiziga mihlestiba starp diweem mesha gulbjeem.
Is Kreewijas siro schahdu atgadijumu: Merja mehnēs 2 mesd
gulbji (tehwinisch un mahtite) pahrnahkuschi un nolaidsches labd
masā esarā, 20 werfes no dselzela stanzijas Kubinkas, kur jau bij
weetahm ledus iskuūs. Kreewu semneeli, pamanijuschi gulbjus esar
gahjuschi tos schaut, un mahtiti ta faschahwuschi, ka tai bijis jami
Tehwinisch nu no firdehsteem un behdahm nesnajis lo dariht; tomel
projam wis neskrehjis, bet raudsijis sawu feewinu us ledu usdabuh
lai gehgeei to nepanemu, un tad, pamanijis schahwejus nahlan
wirsch uslaidees gaifā, fatinis sawus abus spahrnus kōpā, sawu ga
kallu eerahwis un eetinis spalwās un — sweedees no augschas sem
us ledu, kur wina feewina noschauta guleja, un — rau! — tas fri
damā us zeeto ledu, pee sawas feewinas fahneem, nositees tibschu,
leela schchluma pehz sawas feewinas! — Schahweji, atrasdami abu
gulbjus jau nomituschus, gan nu abus yutnus eemantaja sā laupijumu
— bet tee ziti zilweki, sam firðs weetā, un ta mihsta un schehlige
tee apflauzijahs asaras un nopushtahs, fazidami: Schē waretu daud

taja funga atwehli apglabaja, ka zilwela mifahm peenahzigs, bsestrā kapina. — Pebz wainigeem top klausinahs. — Tapat L. pagasta J. mahjās kals wiha seewa pahruusees. Gemeels nav wehl sinams. — Sihmejotes us semlopibū, warom preegatese pahr jaunk pawaferu, un rahdahs, ka aholtinsch un ruds buhs seemu labi is-zeetufchi, — bet leetus buhtu koti wajadisigs. Sahlite gan spee- schahs no semes ahrā, bet bes drehgnuma newar tikt us preefshu. Pirmo pehrkonu dīrdejahn festdeen preefshu Puhpolu fwehdeenas, — bet tahkumā. Lauli pee mums pa leelokai dalai usarti. Kaut jole lahdas waretu pateikt, kura fehja buhs isdewigaka, waj agreja, waj wehlejā?

No Bulaifsheem. Peektdeen preefsh Leeldeenas-fwehleem issaga Bulaifchu pagasta Inaischu fainneekam no stalla diwus fir- gus. Weens srigs bijis isbraukts us platscha, weesōs; tas tilat wehl atlizis. — A.

No Baufkas apgabala. Nenogehrbees, eekams leezees gu- leht, — dsird daudi wezaku lauschu fakam, — un ta it ari jadara, ja negrib wehlak westigi falt. — Schim teikumam gribu ne ween pebz- nahkamo notikumu par peerahdijumu nemt, kam lihdsigti wehl daudi un daschās weetās atradiess, bet ari isfaldrot, zil negodigi daschi behrn pret faween wezakeem tad isturahs, lad tee wineem wisu fawu mantibū aldwefuchi. — Muhsu apgabala dīshwoja labu, prahwu mahju fainneeks L. kuru, fawas loti labas fainneekibas usritles labad, pagasta par to pahrafo dehweja, un lahdas tas ari pahrelihija. Schis fainneeks fahwahs peerunatese, wehl pascham un lau- latai draudsenei deewsgan spehzigeem efot, fawas par dīsimtahm eepirkahs mahjas lihds ar erikti wezakam dehlem Jurim atdot, bes ka few ta dehweto datu buhtu lizees norakstih. — Dehls nu, par prahwu mahju ihpachneeku, un wehl daschās pagasta amatōs tigis, fahk wareni usdīshwot, spehle kahrtihm, dser, — wahrdu fakot: istu- rahs ka leels fung, kamehr wezaki fuhri, gruhti mahjas fainneekibu wada. Taas eet daschus, pat wairak gadu, un ar teem ne ween wezaku nesphezhiba, bet ari jaunu bramana parahdi wairodamees wai- rojahs. Galu galā teek til lauku, ka parahdu lihds aufhym, un nu- gitadi wairs newar, ka jayprezahs, — sinams, tilai bagati. Altron ari tahdu bagatneeli, un wehl leelu mahju gruntineeli, jeb jan ih- pachneeli, — un lahfas ar steigshau teek isrikhotas. Ne wezaki, ne radi wairs neteklaufti, ka isredseta nebuhschot kreetna fain- neeze. Kas par to! Wina tak wairak tuhlosch' wehrtu mahju ih- pachneese. — Pirmais gads aiseet meeri gads aismiristā, — bet ar to ari baufslis: Teem buhs fawu teho' un mahti jaenā un godā tu- reht. — Wezaki netek no wedeklas wairs eredseti, — wifadi un lauschu preefshā til par „jauno wahri“ dehweti. Teem teek loti knaps usturs dots, un wini til flikti istureti jeb apkopti, ka, ar lau- schu parasto wahrdi fakot „tos utis apstabi“. Zil gruhti scheem wezakeem tas nahkabs, kur tee lihds schim bija eeradufchi labumā un vilnumā dīshwot! Padfirdeju nekretno dehlu, us fawas pamudina- jumu, fakam: „Ja tee wezee nebuhs meerā, tad eelikschu pireti grihdu, ihartishu leelaku logu un eelrahmeschu tos tur!“ — Schis tei- kums nofihmē pirmo naglu preefsh wezaku jaehka, un wina ispli- schana buhs pats gatawais sahrks. — Ko lai wezee lautni nu- dara? Dala pee teefas teem naw norakstita, un ar dehlu prahwatere, tee negrib, ne ari, slimibas deh, espehj. Taad wini meerigi gaida, kamehr nahwe winus no nezilwezibas reis atswabinahs. — We- zifchi ir jan preefsh guleht lifschanaahs atgehrbusches, un tagad par to fakot. — Nekretmajam dehlem deretu atgahdinatese pasazinas no dehla, kas fawu tehu ar ragawinahm us meschu wilka, un eweh-

rot, ka, pebz Deewa bauflibas, tehwā un mahte zeenā un godā ja- tura, ja grib, lai pascham labi klahjabs. — Bet es waru til ikkat- ram wezakam wehreis usfaukt esfahntuma wahrdus: „Nenogehrbees, eekams leezees guleht!“

Sinotajs.

No Wittenheim-Sufejas. Zil nelaimes un bresimu tas at- ness, kad zilwelki, fadodamees par muhicha beedrem, luhojahs ween- nigi til us mantu, to perahda atkal fahs gadijums: Preefsh fahda mehnesha pušgraudneeks G. is Wittenheim-Sufejas pagasta aprejeza Gahrfees fainneeka L. J. audselki, L. U. Bet eeksh fahim mas nedelahn minetais G. bijis til taht apnizis, ar fawu jaun-apnemte fawinu dīshwot, ka apnehmes to nosflihingaht. Ta lahdus fainneekam wakaru Aprila mehnesha pirmajās deenās wihrs usaizinajis fawu fawinu, eet ar wina turpat kaimindās zeemā. Seewa, nela kauna nedomadama, ari gahjusi. Zelsh us fainneem gahjis pahr upi. Us tilta usgahjusheem, wihrs peegahjis pee tilta leh- nes un apstahjees, fajidams: Nahz, fawin, faktees, zil uhdens nokritis! Bet fawewa negribiusti nahkt un mudinajusi us eefhami. Wihrs fagrabbis fawu fawinu un peewilzis fahk pah lehnes, un tad to fwe- dis pahr tilta malu upē. Nabaga fawewa wehl apkehruees ap- kulu un gauschi luhgufches, lai jole apfchelotos; bet zelsh fahdīgais fleykawa, neklausidamees us wifahm karstajahm luhgufchahm, atpleh- fīs rokas un to eegrudis upē. Nelaimiga tuhahd nogrimusi dibinā, un fleykawa aissfrehjis us mahjahn. Wehlak nelaimiga flihkonē atkal uszehlusees wirs uhdens, un ta no uhdens tilku fahrafa jaur tilta apafshu otrā puse, kur ta pahdah almena preefshfrees un fah- kusi, zil spehdama, wehl fungsteht. Par laimi, kandis tuvvalas pirmās bija dīrdejuschi uhdens plunkschekhanu, un pebz ari mahjas waimanas, un tamdeht tad atsteigshrees un nelaimigo isglahufchhi. — Tagad nelaimiga fawewa atrodahs pee fawewem audschu wezakeem Gahrfees, un winas bresfimigais wihrs, tas fahim brihcham fahsh fahfah. — Gahrfeneeks.

Nedakzis a pessibmejums: Pahr fah nofihmē mums jau preefsh diwahm nedelahn tika fahs; bet tahto swerista istureschahs mums fahs it diwaina, ka fahaujibees, fahnojumu us- nemt, pirms nebijahm pahrliezinajusches, ka rakstitajam naw wihs- lees. Bet tagad to fahsu ari faham „Rig. Tageblatt“. Minetai lapai raksta, ka domajot, ka bresfimigais nofihmēs, lihds schim kluhs un darbigs zilwelki, newareis aismiristē wezakam mihlestibas fahes ar lahdus fahfah, un fahsu tagadejo fawewi fahfahs tihai mantibas deh prezejs, no fahsu nule tahdā nejaulā wihsē gribesīs tilk wala. Waj ari wina fahsu bruheti pee tam fahda qaliba, to gan pilseefas ismefleschana.

No Tukuma. 20. Aprili pezas, un 22. Aprili diwas Lat- weeschu familijas fah brauza zauri, zelodamas us Leel-Skreiviju.

No Engures. Merza mehnesha beigās muhsu meschakungs Strombergis tika jaur fawu draunga flintes newilshu sprahdeenu ewainots. Abi us irbju medibū isgahjuschi, tee fahwafa warbuht 20 folu attahlumā weens no otrā, fad peefsh fahweweis norih- beja un meschakungs Strombergis rokā un fahjā taya ewainots. — w—

Par Ugales mahzitaju apstiprinahs lihdschinigais Bauf- kas mahzitaja valihs Wilhelms Rasts.

No Kandawas raksta, ka tur nupat ahdehris Fr. Glafenappis nomiris tai reti fahfahs fahfahs, nam sinams.

Kandawas Krone meschā 1000 kvadrat-afu meschā isde- dīs. No kam uguns zehlusees, nam sinams.

Pampaldo, pee Leel-Gseres, ka „Pazkrii Bēstnīk“ fino, 20. Aprili, tautas skolu inspēktorām Orlowam un leelam lauschu pulkam fahfahs efot, tautas apgaismofchanaas ministerijas di- kafaga fokla atwertya.

zilwelki, kas laulibā nemeera, dumpi un ihwērē dīshwo, mahzites no ūcheem putneem, laulibas lauktā weens otru mihlestibas un lihds nahwei weens otram buht usfizigi un padewigi. Tas buhtu laukli redseht. Jo kas teesa, kas teesa, — til teem wahrdeem palek fahsna:

„Laulibā til tad ir dīshwe salda,
Kad tur usfiziba, mihlestiba walda!“

Leeldeenas-fwehleem.

Tikai Seemas-fwehleem ween — storp teem 3 leelēm fwehleem — palek fahru gad' weenā un tai paschā datumā, 25. Decembēr, zeeti fahwam. Turpretim Leeldeenas un Wafaras-fwehleem fahru gad' fahwadā datumā top swineti. Bet til seba „Leeldeenas-fwehleem“ fwe- hleem, ka fahogad, proti 13. Aprili, til reti ween — fahru gadu fahmē justiment weenu reis — eefriht. Gudri fungi aprehkinafchhi, ka til wehlu, ka fahogad, fahsi nu atsal pebz 57 gadeem Leeldeenu fwi- nēhs. — Tas wihsu agrakais datumā, fahsu war Leeldeenas-fwehleem eefriht, — 10. Merzā, ka tas bija preefsh 68 gadeem. — Taad Leel- deenas-fwehleem war fahru gad' fahwadā datumā eefriht; bet tahdā storp fahenās palek allashin 10. Merzā un 13. Aprilis, ta ka ne agrak, ne ari wehlu war fahsu reis Leeldeenas-fwehleem eefriht.)

Bilwelki ar aisehm Kreewiju.

Pehterburaas awises fino, ka efot pree-auguscas mugurgalā, ka lopeem. Aise bijusi pree-augusci wezmahtei, mahtei un metai. Aise augamais lails efot no 12. lihds 17. gadam. — Rasees gan, kas tadhām walodām netizehs, — bet tas efot teesa, pebz gudru dalkteru pahrliezinajchanaahs, kas paschi ar fahwam aizhīm justiment to redsejuschi pee teem feewescheem.

Pakahrees aise leelām sobu fah pēhn.

Ka lahdas aise leelām sobu fahpēhn pahahrees, wehl nebija ne- fah dīrdehts, pahauks noteekam; bet nule raksta Pakawas awises, ka ne fah rītīgi fahsu Kreemu semnees, newaredams nefur leelām fah- pes remdeht, gan fah un to bruhledams, gan ari pilsefahs fahfahs eedams, galigi parehmis striki, aizgahjis fawā paschā fahluhnā — pahahrees!

Pawafaras apfweikums.

1. Bahrgā seemas mahmulira Ar to balto fahfahs, 2. Pawafaras, fahfahs puistis, Ar saleemi fahfahs, 3. Aisejeza raudadama, fahfahs fahfahs, 4. Sola fahfahs, fahfahs, 5. Lai semlopis lihdsmodamis, fahfahs fahfahs, 6. Sawaħħ fahfahs, fahfahs, 7. Deewu fahfahs, fahfahs, 8. Meitahm „puhra“ — pahlozit!

9. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 10. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 11. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 12. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 13. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 14. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 15. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 16. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 17. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 18. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 19. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 20. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 21. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 22. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 23. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 24. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 25. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 26. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 27. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 28. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 29. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 30. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 31. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 32. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 33. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 34. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 35. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 36. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 37. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 38. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 39. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 40. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 41. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 42. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 43. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 44. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 45. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 46. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 47. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 48. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 49. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 50. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 51. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 52. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 53. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 54. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 55. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 56. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 57. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 58. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 59. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 60. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 61. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 62. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 63. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 64. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 65. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 66. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 67. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 68. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 69. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 70. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 71. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 72. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 73. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 74. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 75. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 76. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 77. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 78. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 79. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 80. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 81. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 82. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 83. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 84. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 85. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 86. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 87. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 88. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 89. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 90. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 91. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 92. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 93. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 94. Schogad Leeldeena ekrīta wihsu kopyā, fahfahs fahfahs, 95. Schogad Le

Basniza un skola.

Kristīgas tīzības iepļatīšanahās pirmajos gadu
sākumos vēž Kristus piedāvātās,
jeb:

Asins leezineeku asinis ir kristigas draudses sehla.
(Beigumiš.)

Kamehr firmgalwis wehl tà runaja, Justins to paschu peedfish-

... ari ihſa laika ſawu mehki ſafneeda. Deewa ſchelaſtiba to wedapee ta Tehwa weenpeedſimufcha Dehla godibas atſihſhanas, un no Wina pilnuma wiſch nehma ſchelaſtibu us ſchelaſtibu. Karſta il-gofchanahs no ſchi laika wina ſidi peepildija, ari ziteem to meerazelu rahdiht. Nekahdā amatā neſtahwedams, wiſch nehmahs apkahreisot. Ta wiſch daschas ſemes apmekleja, Palestiņu, Egipci, Maſ-Asiju, un pehdigi nonahza us Romu, wiſur ar to nodarbodamees, maldidamas un pehz pateefibas iſſalkuſhas dwehfeles pee ta muhſigā pateefibas awota peewest, kamehr Romā winam aſins leegineekanahwe bija jazeefch. Ar ziteem 6 beedreem wiſch tika apſuhdschts, ka Romeeschu deewus nizinajot. Kad teefas kungs winam pahr kriſtigas tizibas mahzibahm prafija, tad Justins ſawu 6 beedru wahrdā kriſtigu tizibu apleezinaja, un us to jautaſchanu: „Tad Tu eſi kriſtigs zilwels?“ ar droſchu ſidi atbildeja: „Teefcham!“ Un kad teefas kungs, wiſu iſſmeedams, taħħak jautaja: „Waj Tu tizi, ka ari tad us debefihm braukſi, kad es Tevi likschu ſchaust un Lawu galwu nozirſt?“ wiſch paſemigi atbildeja: „Es tizi, ka es, kad ſcho buhſchu zeetiſ, Kristus ſchelaſtibas dahuwanu dabuſchu. Teefcham, es no ta tik dſili eſmu pahrleezinahs, ka pahr to ne pawifam neſchau-bos!“ — Ar apſmeefchanu un iſſobofchanu neneeka nepanahldams, teefneſis zitu zelu uſnehma. „Nahzeet kopā,“ wiſch us teem 7 apſuh-dſeteem fazija, „un upurejet deeweem!“ — Justins atbildeja: „Me-weens prahtig zilwels no deewabihjafchanas ne-atkahpfees un beſdec-wibai nepadoſees.“ — Teefneſis draudeja: „Ja nepaſklauſifeet, tad tik feet neſcheligi ſchausti!“ — Bet Justins tam apleezinaja: „Mehs jauzita ne pawifam newehlejamees, ka ſawa Kunga Jesus Kristus labad zeest; jo taħda zeefchana mums dod preezigu prahtu preelfch wina brefmiga ſoga krehſla ſtaħweht, kura preelfchā reiſ wiſai yaſaulei buhs ja-prahdahs.“ — Wini tika noteefati us ſchaustiſchanu un nahwi zaurobini. — Kahds baſnizas tehwis ſaliħdſina kriſtigu draudſi ar torni, kaſ no dſihweem draudſes lozelkeem top uſzelts; tad teefcham Ju-stins pee teem baltajeem grunts alkmeeneem peederahs, us ka ſhi ga-riġa buhwe top uſtaſita.

Rå jau augschå peemineju, ari Galijå, t. i. tagadejå Frantschu semê, tahs tur jaundibinatahs draudses dabuña dauds zeest no gruh-

tahm waijashchanahm. Ari pahr schihm waijashchanahm mums klah-takas finas usglabatas: grahamatas, ko schihs draudses faweeem brah-keem Mas-Alsjā rakstijusches. Is schihs grahamatahm redsams, ka kristigi zilwelki schini semē no paganeem tapa rihdili, kā mescha lopi. No sawahm mahjahm isdsichti, neschehligi fakauti, ar akmenem meh-tati, pee semes gahsti, zeetumds mesti un pehdigi nokauti, — tahds bija winu liktenis. Jaunekli, wihi, feewas un firmgalwji palika, fawas tizibas deht, par afns leezineekeem. Kā pagani tos mozija, to redsefim pee kahdeem, pahr kureem, par peemehru, Jums stahstischu.

Lijonas draudses biskaps Fotinus, wairak nekā 90 gadu wezis buhdamis, tika apsuhdsehts, un, fawas nespēhības deht, tikai us saldateem atspeesdamees, winsch wareja nahkt teesas preekschā; bet wina wahjā, nespēhīgā meesā wehl jauna dwelhfele dīshwoja; preeka stars wisu wina gihmi apgaismoja. Dauds kaushu bija sanahkuschi, un leelu troksni pret winu fazehla. Tee ne ween winu apfmehja, bet palika tik nikni, it kā winsch waj buhtu bijis pats Jēsus Kristus. Teesneis winu usbildinaja: „Kas ir kristīgu zīlweku Deewš?“ — „Tu Winu tad ween atsīhsī, kad preeksch tam buhsī zeenīgs.“ tā winsch atbildeja, lai saimoshanas apklausinatu. — Nu wīsi laudis tam gahsahs wirsū. No wifahm puſehm fīsts, ar kahjahm mihihts, ar akmeneem mehēhts, fīhsis wezais Ewangēliuma flubinatajs tik-ko wehl wilka dwashu, kad zeetumā tika eeneits, kur winsch pehz 2 deenahm nomira. — Zīts aſnis leezineeks, pahr luxu tanī grahmata rakstihts, bija Sanktus, — ari mahzitajs fīhī pilſehtā. Tam bija nedīrdeitas mokas jazeefī. Pagani zereja, zaur briesmīgahm možīshanaahm no wina kahbus nepeeklahjigus wahrdus isspeest; bet winsch wifas mokas ar tahdu ūpehku iſtureja, pahr ko teesham ja-brīhnahs. Us wifahm jautaſhanahm winsch tikai to ween atbildeja: Es ēsmu kristīgs zīlweks; zītas atbildees tee no wina newareja iſdabuht. — Teesneis un bendes kalpi aīs duſmahm wairs newareja fawalditees. Pehz dauds briesmīgahm možīshanaahm, ko tee ween wareja iſgudrot, wini pehdigi tam wehl peelika farkani nodedfinatus dselses gabalus pee wisu wahrigakajahm meesas dalaht, — bet winsch tomehr fawā tīzībā palika pastahwigs. Wina meesa tā bija fadausita un ar bruhzehm apļlahta, ka ta wairs pehz zīlweka meesas ne-iſfaktīahs. Kahdas deenas wehlak fīhsis aſnis leezineeks no jauna tika pahrbaudihts. Bendes kalpeem eenahza prahī, dselī un ugūni no jauna eelīkt tanīs eededsnātās wahtīs; ar to tee zereja, waj nu wina pastahwibū masinaht, waj wina dīshwibai galu dariht, un us tahdu wihsī zītus kristīgus zīlwekus baidiht. Bet tee fawā zēribā peekrahspahs. Par leelu leelo iſbrihnishanos wīsi redseja, ka aſnis leezineela meesas atspirga, un winsch wifus fawus lozeklus wareja bruhkeht. Pehz mas deenahm Sanktus ar fawu draugu Maturus, kas nebija wiš dauds masakas mokas iſzeetis, tika atkal eeksh zirkus westi, lai tee svehreem tīktu nodoti. Papreelfschu teem wehl wifadas neschēhligas mokas bija jazeefī, un tad, briesmīgi

schausti, tee tika swehreem mesti preekschâ, kas tos schurp un turp wasaja. Bet lauschu asins kahriba ar to wehl nebijs apmeerinata; tee pagehreja, lai tos wehl brihscham schâ, brihscham ta mojitu. Tamdeht tee tos nehma un lika us faktani nodedsinatu dselses krehflu. Nepanfamâ fmala, kas no meefas dedsinafschanas zehlahs, lauschu trakumu ne domaht nemasinaja, — bet tos padarija wehl trakalus. Tomehr no Sanktus mutes tee zitus wahrdus nedabuja dsirdeht, ka ween to apleezinaschanu: „Es esmu kristigs zilweks!“ Rad winsch un Maturus wehl ilgi bija zeetufchi, tad tee beidsot abi tika noschnaugti.

Döstu eespaidu us paganeem darija tähdas fmälatas junprawas mokas, Blandina wahrdä, kas bija deenesta meita. Augscham minetä grahmata stahsta: Winai bija tik wahja, fmalka meeja, ka wisi bijahm leeläb bailes, winas dehl. Bet fchi apbrihnojamä jaunawa wisu paneja, ar ko bendes kalpi winu bija mozijuschi, no rihta agri eesfahldami un scho brefmas darbu lihds wehlam wakaram strahdam. Beidsot teem bija ja-apleezina, ka wairs newarot, un ar sawu gudribu tee efot galä, jo wairs jaunas mozishanas nespeljot isdomaht. Bet tee ari brihuijahs, ka Blandina peh tähdahm mozishanahm wehl palikußi pee döshwibas. „Mehs to newaram faprast; ziteem jau zaur weenu paschu tahdu mozishanu döshwiba isdsifa,“ — ta tee fazija, — „ar lähdahm Blandinu daudslahrtigi esam mozijuschi.“ — Bet Blandina no sawas tizibas apleezinaschanas fmehla jaunu spehku. Ta daudsreis fauza: „Es esmu kristigs zilwels!“

Lai deenä, kad Sanktus un Maturus zirkä tika noschlaugti, tee Blandinu pefehja pee loka, lai svehri winu apehstu. Bet ne-weens no teem svehreem, lä lauwas wezajä deribä Danijelu, winas ne-aifkakra; tamdehl ta tika atraisita, zeetumä westa atpaket un preelsch zitahm zihnischanahm usglabata. Rahdas deenas wehlaß tee weda Blandinu lihds ar weenu jaunekli, kas wehl bija behrns no 15 gadeem, ar wahrdü Pontikus, us zirku. Schos abus tee gri-beja pefpeest, pee elku bildehm svehreht, zeredami, ka täpat jauneklis, lä jaunawa aif leelahm nahwes bailehm to darifhot. Bet abi leedsahs to dariht. Laudis pagehreja, lai tee wehl ar wifa-deem rihleem tiktu moziti. Tee eesfahka ar Pontikusu; bet tas, zaur sawu ustizigo beedreni eedrofchinahts, pastahwigi wifas mokas iszeeta un ar teizamu nahwi beidsahs. Blandina palika weena pati. Wina tika schausta, no svehreem schurp un turp wasata, un us karsti nodedsinatu krehflu likta, un tad tihkkä eetihta un trakam bullim mesta preelschä, kas to faspeeda un meta gaisä. Beidsot wina tika noschlaugta. Paschi pagani brihnidamees brihuijahs pahr tik dauds drofchibas un vastahwibas; tee apiezina, ka no winu feewahm gan neweena tik ilgi un tik dauds moku nebuhtu isturejusi. — Jo kad es esmu wahjsch, tad es esmu spehzig. 2. Kor. 12, 10.

Semkopiba un saimneeziba.

Kartufeln auf Sinafschana un Kopfschana.

(Beigum&.)

Kad nem masus kartufelus preefsch stahdischanas, tad tik us to jaflatahs, waj tee bijufchi pilnigi gatawi; kad tas naw bijis, tad tee lee-lee, lai gan fagreesti, ir wairak derigi, jo wini mehds buht gatawi. — Wehl fehklai flahdè pa-agra dihgfschana pagraböö; jo pirmee dihgft ar-weenu mehds buht tee stiprakee, un ja tee pagrabä isnahk, tad tee pa lee-lakai dalai noluht, un nu aug tas glehwakais afns. Tapehz waijaga gahdaht, tahdu dihgfschanu aistureht. Tumfums, filtums un mik-lums wißwirak palihds dihgfschanai. Gaisma, wehfums un laba noschahweschana aistura dihgfschanu. Tapehz rudenos waijaga fehllas kartufeleem labi laut isschuht, drusjin sawihs, un waijaga tos tad fausä, ne par dauds tumfchä, wehfainä weetä un ne beesäf kahr-täss usglabaht. Kur loti dauds fehklas jaglabä, tur gan nebuhs wißepehjams, ta isdaricht; bet tad labak tos bedrés glabaht. Bedrehm waijaga buht garahm, schaurahm, un tik kahdu pehdu apaksch semes, ar weeglu salmu kahrtu. Ruden', kamehr laiks wehl filts, war kartufelus tureht tik ar plahnu semes kahrtu apklahtus, — un kad aul-stums wairojahs, tad waijaga wairak semes usmest. Kad kartufelus preefsch stahdischanas isnem, tad teem wehl labi waijaga laut no-schuht un drusjin sawihs, eekams tos stahda.

Tahlak ir jasfin, zik tahlku kartufeli weens no otra jastahda. Te wißwairak us to jasflatahs, ka kartufelu lapas dabon deewsgan faules; jo tik ar faules staru palihgu lapas war kartufelim ta waijadsigà bariba fagatawotees. Ja kartufelu stahdi stahw beeschi kopà, tad wini par dauds apehnojahs, zaur fo, ka jau agrak fazihits, daschada skahde zelahs. Kartufelu stahdeem waijaga tik reti stahweht, ka faules staru starp lapahm ari wehl war semi aissneeght un fasföldiht. Bet kartufelus ari nebuhs loti reti stahdiht; zitadi dauds semes labuma aiseet par welti postâ, jo kartufelu faknes ne-eet pawisam tahlku us fahn'pusföhm. Pee tam wehl seme no faules top par dauds fakseta, no kam atkal daschadi nelabumi zelahs. Treknâ semê derehs kartufelus retaki stahdiht, nekâ weeglâ semê. Kahds semkopis zaur ilgu gadu ismekleschanu heidsot atrada, ka no kartufeleem wairak eenahk, kad tos beeschaki stahda (finams tanis robeschâs, ka jau agrak peeminehcts, proti, ka faule war pee lufsteem peenahkt). Winsch stahdiya kartufelus par 6, par 9 un par 12 zellahm gitu no zita, un wilka tad wagas diwas pehdas weenu no otras. Kur kartufeli bija 9 zellas tahlku stahditi, tur nonehma wairak, nekâ tur, kur tee bija 12 zellas reti, un pawisam wairak tur, kur tee bija tik 6 zellas weens no otra. — Pee weenada fehklas fwara der labaki masus kartufelus nemt un beeschaki stahdiht; jo tad seme un faules stari top labaki likti leetâ.

Gruhtaki war sinah, zil d'silu kartufeli jastahda. Zil lihds
fchim ismeklechts, tad sinam, ka kartufela auglis tad labaki aug un
breest, kad seme weegla, fasildita un gaifu weegla ki eelaisch. Jo
smagala nu seme, jo fellakti jaleek kartufeli, — ja dauds, tad 2 lihds
2¹/₂ zellas apaksch semes. Ja seme weegla, tad war druszin d'silakt
d'elgicht.

teefscham to ispilda? Kad seme naw smaga, jeb kad ta ari buhtu smaga, bet labi dñili isstrahdata, tad winâ pahrafa flapjuma nebuhs ari flapjâ laikâ (kad til apalschâ naw tahdas semes fahrtas, kas uhdene nelaisch zauri). Kad nu pee tahdas semes leetâ aparschanu, un nu wehl pessitahs faufs laiks, tad seme pahraf iskalst, zaur fo kartufelu augfchanai atkal slahde zefahs. Pee tam zaur aparschanu top tahn dñilakahs stahdu falkes augfchanâ aisturetas, un falkes un angli aug wairak tanî no jauna pee-artâ semê, kur tomehr til labi augli newar isaugt, kâ apalschâ buhtu bijuschi. Aparschana wißwairak slahde, kad to wehlu isdara, waj daudâ reisu; auglu augfchanâ zaur to arweenu top aistureta. Bet kad seme loti smaga, un daudâ flapjuma tur, tad aparschana naw ne buht atmetama. Wisslabaki derchâ, diwi reis labi agri apart, un wehlak til gahdaht, ka leekahs sahlos tiktu israwetas, — jo schihs nowell kartusekeem til baribu un nekauj se-meい fasilt. Ihpaschi pee agri stahdameem kartusekeem, no kureem grib agri auglus dabuht, par daudâ aparschana naw deriga. Kad nu semes flapjums tomehr aparschanu pagehr, tad labaki lai lihdsahs schahdâ wihsé: Waisaga semi, eckams kartufelus stahda, usmest us schauras dobes wihsí, un schinis dobës kartufelus til kahdas 2 zellas dñili stahdiht, un wehlak til par sahlu israweschana un aprakschana gahdaht. — Schillas auglus, kâ daschi dara, kahdu laiku ne-apklahtus tureht, naw waijadfigs. — Kad kartufelus grib nonemt, tad tas jadara til wehlu, zif til laiks to atwehl, un ihpaschi jele ne agrak, kamehr paschi lufsti wehl naw nokaltuschî, — jo no wineem lihds beidsamajam azumieklîm kartufelim nahf tahn tahn labahs stehrkelu datas.

Wehl japeesihmè pahris wahrdu pahr mehsloschanu. Slahpelis, kalijs, kalkis un fosforfahbe ir tahs dalas, kas kartufela auglim ir waijadfigas, un kuras tamdeht semei waijaga peewest. Tee lehtakee, derigee mehfli lihds schim arweenu wehl ir stalla mehfli; tik pawasar' tos newaijaga uswest, bet labak wehlu ruden'i waj seemâ, lai leetus un sneega uhdens tos labi issuhz. Kad mehflus ne ilgi preefsch stahdischanas uswed, tad wairak rodahs tahdu datu, kas gan wirfejahm stahda valahm derigas, bet neba pascham auglim, un zaur to teek tik augla augschana aistureta. — No ziteem, skunstigeem mehfleem preefsch kartufelu wairoshanas leeta kalijs fahli un superfossatus; zaur scheem zelahs kalijs un fosforfahbe. Schee mehfli ari wislabaki ruden' uswedami. Turpretim guano un tschilis salpetris, kas rada slahpelli, labak pawasar' uswedami. Kad semei mas kalku, tad ari kalkus war leetaht. Pee wiseem scheem mehfleem tik japeemin, ka wini bruhkejami tik ka palihga mehfli pee stalla mehfleem; ar skunstmehfleem ween — pee kartufeleem lihds schim ir mas isdarichts.

Kahdā wihſē daschadi tahrpi zelahs zilweku un
lovu eekſchās.

(Beigums.)
Lai nu atskatamees wehl reisi us aknu blakti (Distoma hepaticum). Mehs gan nesinam, waj winas eelsch'tahrypi peemahjo tos gleemeschus, kas us fausas semes d'sihwo, jeb tos, kas uhdens usturahs, — bet wifadā wihsē ir uhdens jeb flapjums preeksch winu d'sihwes un ustura loti waijadfigs; tapehz war it drofchi tizeht, ka aitas zausr leetainu laiku un flapjahn ganibahm blaktis drihs war dabuht.

Waram zereht, ka dabas pehtitajeem ar laiku wairak isdofees
blakts dsihwes gabjumu jo pilnigi eewchrot, lai gan schabda ismekle-

fchana ar dauds gruhtumeem saweenota. Kas fchos gruhtumus ap-domà, tas jau ari muhsu lihdsschinigahs sinaschanas mahzehs zeenicht.

Schihs aprakstischanas eefahlumā runaqahm pahr to, ka eelsch-tahrpeem loti gruhti nahkabs favōs mahjoklōs eetapt. Bet tagad, kur ar wisu winu dīshwi, ar winu zelschanos un wairochanos esam eepasiusches, mehs redsam, ka daba eespehj wifas schihs gruhtibas pahrwareht. Beenu waj wairak reisu ir tahrpeem favā dīshwē ja-pahrwehrschahs un zita isskata japeenem, zaur to tee eespehj favus mahjoklus pahrmaint, no weena dīshwneeka otrā ee-eedami, — un lai nu ari pee schahdahm reisochanahm loti dauds no wineem eet postā, tad tomehr tee ne-isnihkt wisi, bet daba eespehj pati few lib-dseht, jo wisi schee dīshwneeki, ka mehs jau pee trikineem, bantes tahrpeem un blaktihm redsejahm, dehj waren dauds pautu un wairojahs diwkahrtiga wihsē, zaur un bes apauglofchanahs. Zaur to top winu dīsumūs usturehts, un winu flaka nebeidsahs.

Mahzibas un finafchanas, kas mums mahza pascht eelsch'tahrpu dsihwi un winu dabu, tahs dod mums ari padomu, kahdā wihsē mehs winus spehjam deldeht un apkarot pee few un foweem mahju lo-peem. Un ari newikot jau zilweks pret winu wairofchanos karo. Jo angstaki kahda tauta peenemahs attihstibā un mahzibās, jo wairak ta ari mihsle tihribu un spodribu, — un zaur tihribu mehs dauds-fahrtigi nowehrscham eelsch'tahrpu auglu usnemfchanu fawās meesās. Tamdeh̄l ari pee wairak mahzitahm tautahm dauds masak eelsch'tahrpu atrodams. Bīk Islandeefshi, fawas netihribas deh̄l, no eelsch'tahrpa Echinococcus teek peemelleti, pahr to jau agrak runajahm. Yet ari zitās semēs, kā Egip̄tē un Sibirijs, kur laudis leelā netihribā dsihwo un tahdu baribu bauda, no ka mums wisai ja-ihgnahs, tee aplam teek no eelsch'tahrpeem moziti. — Tomehr ari pee mums eelsch'tahrpus war jo wairak nihzinah, ja tahs pamahzifchanas pahr fcho tahrpu dsihwi leek wehrā, un tahdā wihsē fina, wineem pareisi karot preti.

Kà war zweestu ahtri fakehrneht jeb fakult.

Gadahs seemā, kā ari wasarā, kā sveets ahtri nefā-eet, Iai
gan ilgi pee kulschanas jeb Lehrneßchanas nodarbojahs. Schini leetā
war palihgu atraßt, kad tā dara:

- a) Krehjumam ja preeleek druszin lehrnes peena, — us 10 korte-
leem krehjuma weenu korteeli lehrnes peena.

b) Krehjumam waijaga druszin kaufeta sweenita peelikt.

c) Anglu semkopji lehrneschanu ahtraki isdara, kad wasarā kreh-
jums beesi un laiks filts, krehjumam auksu uhdeni druszin
peeleedami.

d) Krehjumam war preeleet druszin etika fahbuma.

e) Celeez krehjumā fahdas farlanā sihpola misas; sweenitam no
tam nebuhs nefahdas garfhas.

f) Nem us simts korteleem krehjuma diwas fajjas fahls, tahs
lehrne eebehrdams.

g) War ari peelikt us diwpadsmi korteleem krehjuma weenu loti
itiin fnoassi samalta oluna.

Classification

Skruhwes ne-eeruhst, ja winas, pirms eeskruhwē, eemehrz beesā
ellas un grafsa maiſijumā. Schis lihdsellis israhdiſees par teizamu
it ihpaschi tahdās weetās, kur dāuds miſluma rodaħs.